

LIT | työkirja

Liikeideoita tositarkoituksella

Luova talous

Ikigai | japanilainen filosofinen käsite:
olemassaolon syy, elämän tarkoitus.

Liikeideoita tositarkoituksella

**Mitä rakastat?
Mistä pidät?**

Tunnistamalla sen, millaisista asioista nauttii tai millaisten asioiden parissa haluaa toimia, pystyy elämänvalintoja kohdentamaan niiden mukaan. Edellä mainituin perustein tehdyt valinnat tukevat hyvinvointia.

Missä olet hyvä?
(tai voit kehittyä hyväksi!)

Meillä kaikilla on monenlaista osaamista ja erilaisia vahvuuksia. Kun ura- ja yrittäjyysvalinnat pohjautuvat asioihin, joissa on luontaisesti hyvä tai pystyy kehittymään hyväksi, tukevat valinnat parhaimmillaan itsensä toteuttamisen tarvetta.

**Mitä maailma
tarvitsee?**

Toisten auttaminen tai maailmaan vaikuttaminen ovat vahvoja motivaattoreita. Pohtimalla sitä, millaiset asiat kokee itsekkin tärkeiksi, löytää voimaa hankalienkin aikojen ylittämiseen.

**Mistä sinulle
maksetaan?**

Pohdinnat siitä, millaista arvoa omalla työllään tuottaa ja kuka ja miten on valmis siitä maksamaan, auttaa näkemään, millainen oma rooli työelämässä voisi olla.

LIT-MENETELMÄ

Kestävien elämänvalintojen ohjaukseen luodussa Lit-menetelmässä on kolme toisistaan poikkeavaa vaihetta:

- listat,
 - ideat
- ja
- tulevaisuus.

Jokaisella vaiheella on oma merkityksensä kokonaisuudessa.

Listavaiheessa tehdään yksilöllistä pohdintaa ja pohditaan omia valintoja ikigain kolmeen eri teemaan.

- Mistä pidän
- Missä olen hyvä
- Mitä maailma tarvitsee

Ideavaiheessa työskentelytapa muuttuu luovaksi. Vaihe ohjaa ideoimaan erilaisia vaihtoehtoja yllättävistä yhdistelmistä.

- Valintojen arvonta
- Luovat yhdistelmät
- Erilaiset ideat

Tulevaisuusvaiheessa luodaan mielikuva millaista tulevaisuutta kohti ideoista paras veisi ja kiteytetään siitä kuvaus.

- Parhaan idean valinta
- Tulevaisuuden kuvittelu
- Kiteytetty selkeä kuvaus

LISTAT

Toteutettiinpa Lit-menetelmää sitten pienryhmissä tai yksilötyöskentelynä, aloitetaan **LISTAT**-vaihe aina yksilötyöskentelynä. Tässä vaiheessa tehtävänä on kerätä kuusi (6) ideaa seuraaviin kolmeen ikigain osa-alueeseen:

**Mitä rakastat?
Mistä pidät?**

1.		2.	
3.		4.	
5.		6.	

**Missä olet hyvä?
(tai voit kehittyä hyväksi!)**

1.		2.	
3.		4.	
5.		6.	

**Mitä maailma
tarvitsee?**

1.		2.	
3.		4.	
5.		6.	

IDEAT -vaiheessa työskentely etenee kolmessa vaiheessa.

- Ensimmäisessä vaiheessa arvotaan noppaa heittämällä kustakin edellisessä vaiheessa luodusta listasta yksi sattumanvarainen asia jatkotyöskentelyyn.

Nopan kuusi silmälukua perustelee, miksi listattuna tulisi olla enintään kuusi valintaa.

Arvonnan jälkeen kasassa on kolme asiaa:

- yksi asia, josta pitää
- yksi asia, missä on hyvä ja
- yksi asia, mitä omasta mielestä maailma tarvitsee.

Arvotut asiat voivat olla mitä vain, eivätkä usein liity toisiinsa ensikatsomalta mitenkään. Nämä kolme asiaa pitäisi kuitenkin seuraavassa vaiheessa yhdistää ja tuottaa niistä rahanarvoisia ideoita!

- Toisessa vaiheessa tarkastellaan, mitkä kolme asiaa tulivat valituiksi ja lähdetään miettimään, miten ne saisi yhdistettyä.
- Kolmannessa vaiheessa tuotetaan tästä yhdistelmästä kolme erilaista ideaa, joilla omaa elantoa voisi tulevaisuudessa mahdollisesti tienata.

NOPAN TEKEMÄT VALINNAT

Mitä rakastat?
Mistä pidät?

Missä olet hyvä?

Mitä maailma
tarvitsee?

KOLME TUOTTAVAA LIIKEIDEEA

Konkreettinen tuote

Palvelukonsepti

Digitaalinen ratkaisu

TULEVAISUUS -vaiheessa valitaan kolmesta ideasta se, joka on mielestäsi paras, mielenkiintoisin tai houkuttavin. Tätä ideaa lähdetään jatkotyöstämään. Tavoitteena on miettiä, miten idea voisi tulevaisuudessa toimia ja luoda siitä selkeä, idean kiteyttävä kuvaus.

Hieman pidemmälle vietävien suunnitelmien pohjaksi olemme kehittäneet liikeideoiden kiteyttämisen avuksi Business Model Canvaan ja ikigain yhdistävän [ikigai-kanvaan](#).

Kanvaan keskiössä ovat ikigain neljään osa-alueeseen pohjautuvat ruudut, joiden kautta tuodaan esiin idean ydin:

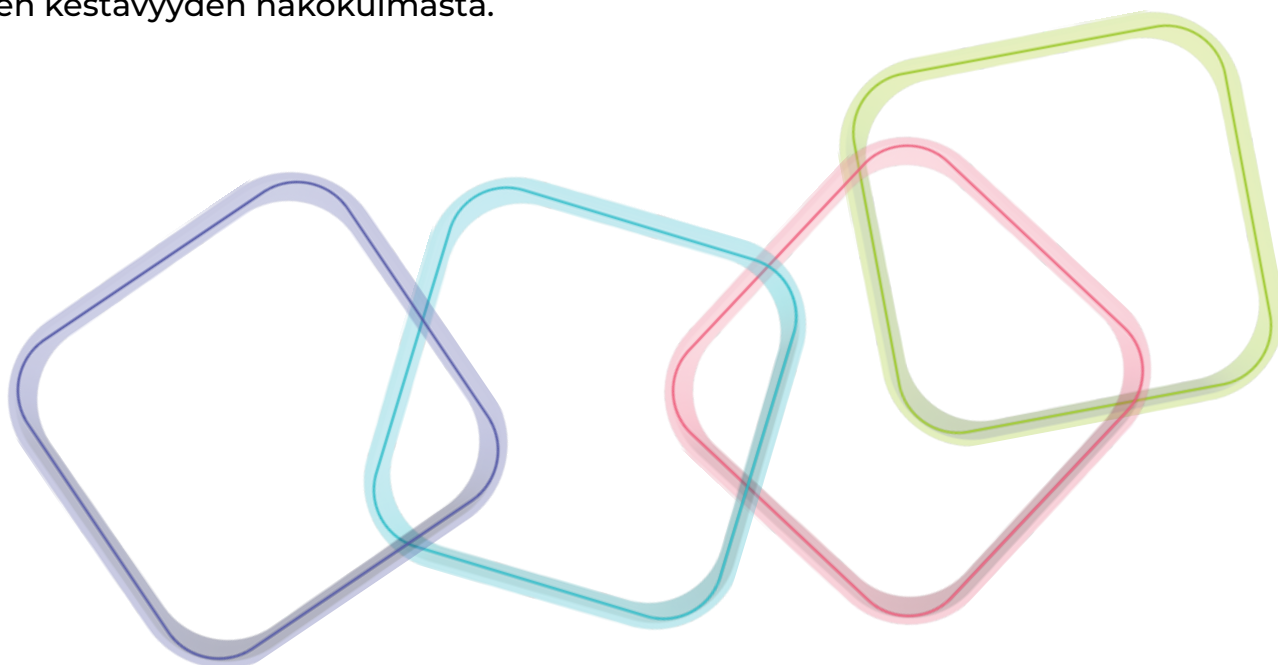
- kenelle idea (tai tehtävä työ) on tarkoitettu ja mihin tarpeeseen
- mikä ideassa innostaa ja motivoi sen toteuttajia tai tekijöitä
- millainen erityisosaaminen on idean kilpailuvalttina (eli missä asiassa ollaan parempia, kuin kilpailijat)
- miten idea parantaa maailmaa.

Edellämainittujen ydinruutujen ympärillä on muita käytännön toteutuksen kannalta keskeisiä teemoja.

Näitä ovat

- tulovirrat ja kulut
- ideaan liittyvät mahdollisuudet ja riskit,
- mistä ja miten kohderyhmä tavoitetaan,
- mikä on kohderyhmälle annettava arvolupaus,
- millaisia kumppaneita ja resursseja toteutukseen tarvitaan sekä
- millaisia vaikutuksia idealla on ympäristön ja ihmisten hyvinvoinnille.

Kanvaan avulla pohdit ideaasi niin taloudellisen, kuin myös ekologisen ja sosiaalisen kestävyysnäkökulmasta.

IDEAN NIMI:

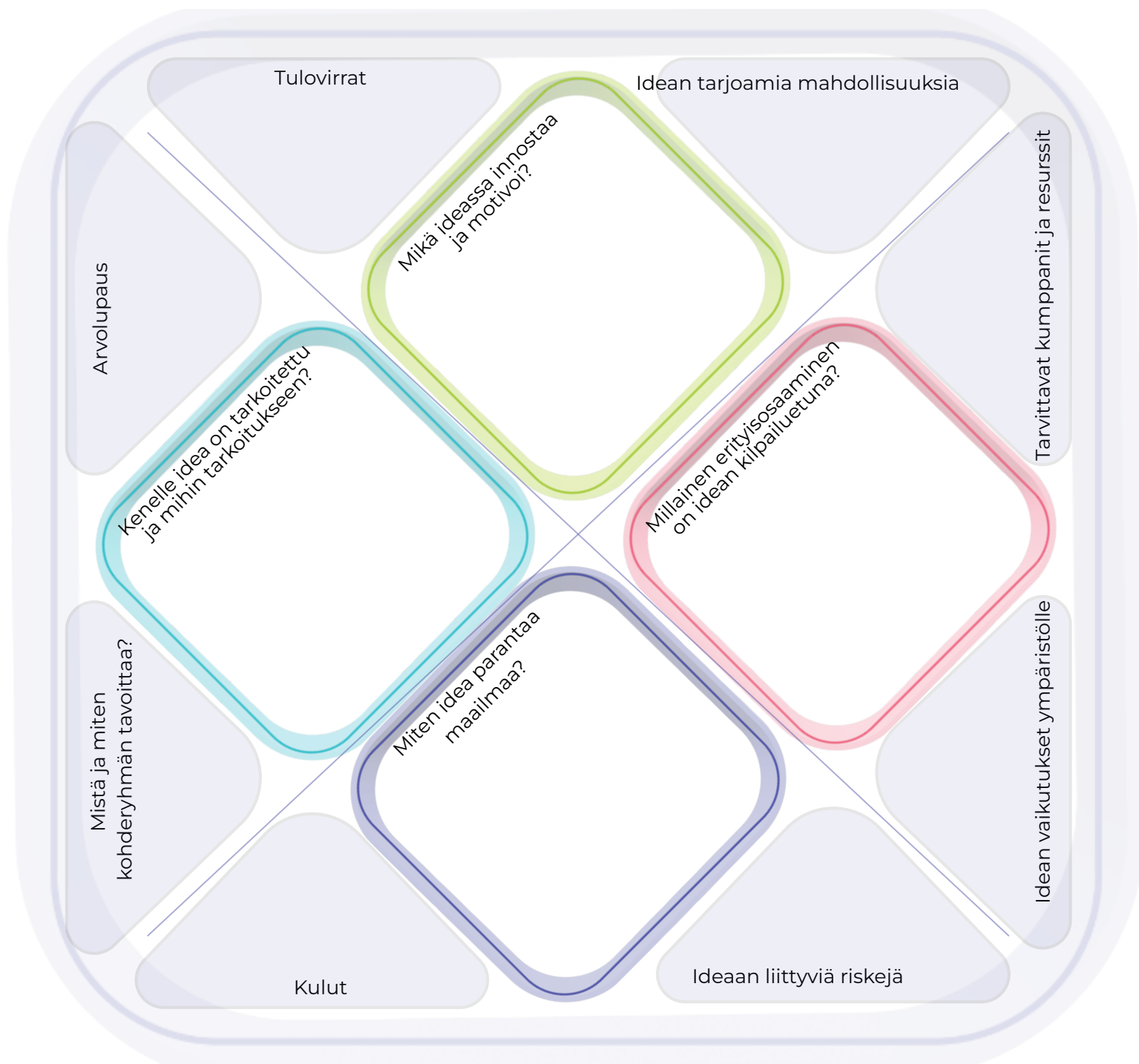
Mikä ideassa innostaa
ja motivoi?

Kenelle idea on tarkoitettu
ja mihin tarkoitukseen?

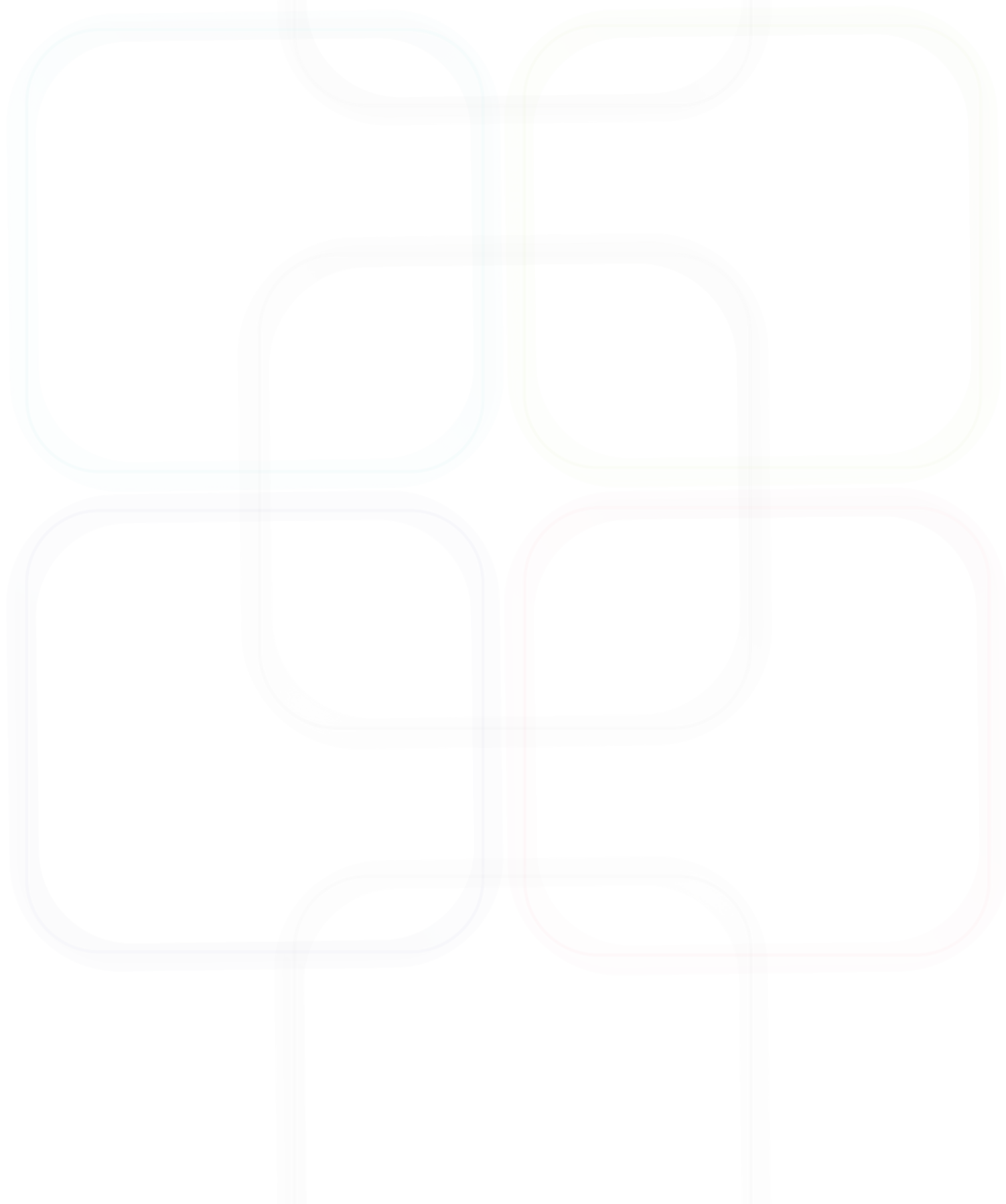
Millainen erityisosaaminen
on idean kilpailuetuna?

Miten idea parantaa
maailmaa?

IDEAN NIMI:

INNOSTAVIA OIVALLUKSIA MUISTIIN

LIT | työkirja

LIT-työkirja on tuotettu Otsakorven Säätiön rahoittaman
Liikeideoita tositarkoituksella -kehittämishankkeen aikana.
Liikeideoita tositarkoituksella | 1.9.2024-31.8.2025

Luova talous